

„Kui mina alles noor veel olin,
noor veel olin,
lapsepõlves mängisin, mängisin...“

Need fraasid mängis eestlaste südameisse surematuks õpetaja Laur mängufilmis "Kevade". Kindlasti on paljudele mällu sööbinud imetus ja lummus väikese Arno pilgus, kes õpetaja viiuliharjutust ukse vahelt kuulama sattus.

Me kõik oleme kaunist muusikat imetlenud, ometi pole enamikus meist seda arnolikku siirust ja vahetut julgust tahta ise samamoodi helide lummuse loojaks saada. Vähemasti minul on muusikute ees nii suur aukartus olnud, et end iial pole kujutlenud ka lihtsamat viisi pillist välja võluma. Seda kuni tänavu 2. septembrini...

"Kus teie viul on? Ma panen häälede," ütleb õpetaja Kristi mulle asjalikult tillukese õpitoa aknaorvast, mille ainsaks sisustuseks klaver ja villavaip. Vaibal, nagu selgub hiljem, põlvitavad väiksed muusikud ringis, plaksutavad rütme ja harjutavad poogna käsitlemiseks hädavajalikku sõrmeosavust. Õpetaja võdistab õlgu, sest vanalinna hoovimajakese kiviseinad on rõsked ja tegelikult on siin alati natuke jahe, selline aasta läbi villase soki ja mütsi kandmise tuba... Just sellepärast on ka kaks hiiglaslikku kontrabassi hoopis tualetiruumi tõstetud, kuna seal on niiskust ja külma kõige vähem. Päris ootamatu on neid sellises keskkonnas käsi pesema rutates kohata. On teine koolipäev ja algamas viimane tund, mille kohal ajakavas seisab lakooniline "ANSAMBEL".

Õpetaja küsimusega potsatan sõna otses mõttes maa peale. Minu viul?! Tõepoolest, kui meie tütar koolikatsete käigus ka muusikaooli otsustas astuda ning seal erialaks viuli valis, uuriti minult küll, kas ta hakkab õppima klassikalisel või Suzuki meetodil. Mulle, kellele nimi "suzuki" esimese asjana politseiautot meelde tuletas, tuli loomulikult selgitada, et erinevus kahe õpimeetodi vahel seisneb põhiliselt selles, et suzuki meetodil hakatakse alguses mängima kuulmise järgi ja eeldatakse tuge vähemalt ühelt vanemalt. Et ema või isa peab ka tunnis käima ja kõigega kursis olema. Septembrikuu 2. päeva lõunaks oli siis selgunud tõde: kõigega kursis olek tähendabki alustamist viiuliõpingutega. Päris viuliga.

Võtsin ennast kokku ja laenasin viuli. Ta tundus nii habras, et esimesel korral ei julgenud teda isegi kastist ise välja tõsta. Õli valas tulle veel asjaolu, et kohe tollesama nädala reede õhtul olin läinud kolmandat korda kuulama Arvo Pärdi uusimat teost "Aadama itk" ning Salzburgi orkestri viiuldajate virtuoossus võttis minult viimsegi lootuse selle inimhääle võluriistaga sina peale saada. Aga aega hädaldamiseks ei antud. Erialatund – minu, mitte lapse oma! - oli juba esmaspäeva hommikul. Ime küll - tolle tunni lõpuks poogen minu käes enam ei värisenud ning esimene viisijupp oli sündinud. Sellist taevalikku tunnet pole ma kogunud ka kõige raskema maratoni finishis.

Ilmakuulus Jaapani õpetaja Shinichi Suzuki lähtub tegelikult vaid lihtsatest asjadest. Esiteks: pole olemas kaasasündinud andekust, kõik on kinni harjutamises. Kordamine, kordamine, kordamine. Anne on absoluutselt igaühes, geenius sünnib selle talendi väljaarendamisest. Ja teiseks: me ei peaks õppima selleks, et kuulsaks ja rikkaks saada, vaid oma andeid selleks arendama, et olla parem inimene. "Ma õpetan teie lapsele viulit selleks, et temast tuleks õilis inimene. Ainult hea inimene leiab õnne. Kas pole sellest küllalt?" ütles ta ühe oma esimese õpilase isale, kui too oli uurinud, kas tema pojast "üldse asja saab...".

Tõesti, me ei peaks oma lapsi treeninguisse viima selleks, et neist olümpiavõitjad saaksid või kunstiringi selleks, et neist kõigist kohustuslikus korras Rembrandtid tuleksid. Selline eesmärgipüstitus kammitsebki ande arendamist kõige enam. Ka õnnest viib säärane tee kaugel kaarega mööda. Veelgi enam, ka täiskasvanute puhul kehtib sama loogika. Need minu sõbrannad pole sugugi peast põrunud, kui 50-aastaselt balletiõpingud alustasid või 40-selt elus esimest korda iluuisud jalga panid ja koos lapsega uisutrenni läksid. Ei tahtnud esimene saada Maia Plissetskajaks ega teine Katariina Wittiks.

Ka minust ei tule kunagi orkestranti ega interpreeti. Ma õpin viulimängu selleks, et olla oma lapsele toeks heaks inimeseks kasvamisel.

Värvilist sügist!